

Všecko to sežrali!

Richard Šusta

povídka publikovaná v Černém lotosu číslo 20 (2000)

Zápolil se zákeřnou otravou, která si ztročila jeho tělo a zaklela mu krev v zamořenou tekutinu podobnou těžké vodě v atomovém reaktoru. Vyháněl ji zuřivým bičováním asfaltu botaskami, vykašlával ji bolavými plícemi při útěku serpentínami lesní silnice, sípavě vdechoval studený jarní vzduch a vyčerpáním skoro vrávorál, a přesto se štvál jako blázen, úměrně své bídné náladě.

„Chcípni, šmejde!“ udeřila Áťu mučivá vzpomínka a ve vteřině zmařila jeho úsilí. Nedával pozor, šlápl do výmolu, zapotácel se a vypadl z rytmu běhu. Zastavil se. Hlava se mu točila jako kapičky deště, s nimiž si vysoko ve vzduchu pohrával večerní vítr. Opřel se o sloupek výstražné značky ‘cesta jak had’ a zadíval se na temně šedou oblohu plnou vody. Široce otevřenými ústy zachytával drobné krůpěje a naslouchal dunění svého zmučeného srdce, dál uhánějícího setrvačností víc jak dvě stě třicítkou.

Nenáviděl jedy ve svém těle. Proměnily ho v robota na dálkové ovládání a marně se jim vzpíral v duelech bez pravidel; pokaždé prohrál a udělal vše požadované. Kdyby ho aspoň nutily k něčemu smysluplnému; třeba brát drogy, desinfikovat si hrdlo destiláty či házet mince do automatů, našel by si určitě spřízněné druhy stížené podobnou kletbou. Neměl to štěstí. Trpěl osamělou a potupnou závislostí, zcela nehodnou muže - šlehl po Sylvě, blonděaté manekýnce ze sousední chaty, která se zajímala hlavně o kilogramy a hořkovala, že se nikdy nemůže najíst dosyta. Nosila se světem houpavou chůzí a měřila si ho zelenýma kočičíma očima a roztomilým nosem, tak trochu pršákem, jenž jí propůjčoval netuctový vzhled a báječně se vyjímal na fotografiích v módních časopisech - sportovkyně v mikroplavkách, decimetr látky za pět tisíc; vampíra v lesklé kombinéze se smyslnou rtěnkou a ještě smyslnějším pohledem; podnikatelka spasená deodorantem sama před sebou a pižmovým parfémem před okolím.

Áťovo prokletí začalo první ráno nového tisíciletí, hned po skončení oslav Silvestra, když mu pod deku vklouzla nahá a žádostivá Sylva. Vášnivě přijal a závist mu na oplátku zaklela jeho kamarády z chatové osady v šakaly, hladově vyhlížející jeho zkázu. Nečekali dlouho a nacpali se až k prasknutí už koncem února, kdy Sylva naposledy vzplála, tentokrát ve stylu vadné projekční výbojky. Její finální objetí zpočátku osnilo vášni a vpůli skončilo explozí jedovatých slov, které se zarývaly pod kůži jako otrávené střepy. ‘Chcípni, šmejde!’

Nechápal její důvod, nerozuměl příčinám, ale respektoval její rozhodnutí. Ať jsi jde! Vtom poprvé pocítil účinky otravy a zřítíl se do nálady hrobařova psa uvězněného v práchnivějící rakvi vzpomínek. V jeho duši se roztočilo video dokola opakující obraz Sylvy a nutíci ho k snaze vzkřísit navěky mrtvé. A všemi prostředky, při každé příležitosti a bez jakýchkoliv společenských ohledů. Brzy se stal obecním bláznem, mrskaným posměšnými poznám-

kami a dobrými radami, které dobrotivostí vůbec neoplývaly. Existuje-li vůbec nějaká hrůza, která si smí činit nárok na přívlastek nepředstavitelná, pak jí byla jeho jedovatá robotizace. Ta mu kradla vládu nad osudem, ale nechávala plnou zodpovědnost a dostatek soudnosti k hořekování nad svými nedobrovolnými činy.

„Ne, tohle prostě nemůže skončit dobře,“ zasténal bolestně. Cosi luplo. Dopravní značka, o níž se opíral, se vyvrátila bez varování jako jeho osud. Svalil se do škarpy, rozplácl se v bahnitě břečce tekoucí po jejím dně a udeřil se hlavou o plech. Vyhrabal se ven páchnoucí a vyhlížející úměrně stavu svojí duše - prostě k zblití. Mírně krvácel na temeni, ale mnohem horší byl stav jeho tepláků. Zkusil je očistit uschlými trsy loňské trávy, ale jediné špínu rozmazal a zamatlal si ruce. Otočil se k domovu.

Zadržela ho jedová robotizace. Jeho otrávená duše usoudila, že ho Sylva nesmí za žádnou cenu spatřit v prasečí masce, a zatoužila zabočit do lesa a vyhledat vodu k umytí. Pro všechny případy zkusil odmítnout a s vypětím vůle pokračoval dolů po silnici. Po několika krocích se roztrásl křečemi jako při těžké otravě a když ušel dalších pár metrů, přidala se k bolesti v břiše a s ní spojená hrozba velmi nemilé příhody, a tak raději vzdal marný boj, jako už tolikrát předtím.

Vydal se lesem po vrstevnici. Kličkoval mezi stromy, zakopával o pařezy a potácel se jako raněný kanec. Ignoroval občasné větve, které ho šlehalo do rukou, do hrudi, i přes tvář, jako flagelantské důtky, levný středověký prostředek k vykoupení hříchů pro ty bez peněz na odpustky. Nedbal na rány. Co teď záleželo na modřinách a oděrkách, když ho posedla jedová robotizace? Jaký mělo význam starat se o krev, když mu místo ní v žilách kolovala otrávená břečka? Naštěstí jehličnatý výprask brzy skončil. Narazil na pěšinu a nic mu nebránilo, aby ji sledoval. Po chvíli uviděl siluetu bludného balvanu o velikosti menšího domku, pokrytého vrstvou lišejníků, pod nímž se leskla oválná kaluž o průměru zhruba pěti kroků.

„Stůj!“ zarazil ho chraplavý hlas těsně před cílem. Cestu mu zablokovala zavalitá divoženka, čpějící pachem těla omývaného výhradně občasnými dešti. Ten dnešní, i když výrazně zhoustl, náročný úkol zatím nesplnil a pouze proměnil její neupravené světlé vlasy v hadí ocásky, svíjející se kolem širokých smyslných rtů. Ať se jí zprvu lekl, ale jeho strach se vzápětí změnil v úžas. Nevěřicně zíral na její dlouhé růžové šaty, naskrz mokré a lepící se na kůži, a na lodičky s jehlovým podpatkem, na kterých nemotorně balancovala na mechu. Když si všiml i jejích zelených kočičích očí, překvapením zamrkal. Asi se už docela pomátl. Viděl svoje prokletí úplně všude.

„Sylvo!“ zašeptal v transu. Vtom se jeho vidina zborčila v obézní ženu starší než ona. Tísnilo jí oblečení o několik čísel menší a celé laděné do sladce růžového tónu, jaký z neznámého důvodu mívají v oblíbě baculky. Sukně jí praskala na bocích a bujará prsa napínala poutka knoflíčků u živůtku.

„Yva. S tvrdým y. Z boudy pod lesem,“ vysoukala ze sebe divoženka kostrbatě. Krákoravým hlasem si sama přidělila místo v realitě. Ať se vzpomněl, že chata pod lesem na podzim

částečně vyhořela a majitel ji ještě neopravil. Prý se v ní zabydleli tuláci a policajti se jako obvykle nehrnuli do konfliktů.

„Vratislav od rybníka, zvaný Áťa s měkkým ť,“ parafrázoval ji. „A jdu se odbahnit.“

„Tady ne! Jdi jinam! Neplaš vážky!“ vyhrkla Yva a rozpřáhla ruce.

„To bych ale byl zvíře,“ pokýval soucitně hlavou. Pohlédl přes její rameno na pár vážek, které kroužily nad kaluží, hlubokou sotva po kotníky, v níž se hemžili pulci, a ironicky se zeptal. „Fotíš tu pro módní žurnál?“

„Ne. Hraju Sněhurku,“ odslabikovala.

„V růžových šatech!“ ušklíbl se. V lese se potkali dva blázni; ten obecní střetl lesního.

„Umím Sněhurku. Já hrála,“ vysoukala ze sebe a zkrabatila čelo ve snaze vzpomenout si kde a kdy. „Dávno tomu,“ vzdala po půlminutě příliš namáhavý úkol.

„A ptala ses zrcadla, která je ze všech nejpitomější?“ usmál se. „Promiň,“ dodal hořce. Šel by jinam, bláznům a divé zvěři je moudřejší neodporovat, jenže jedy v jeho duši nesvolily k ústupu. Zkusil Yvu odstrčit z cesty. Vzepřela se mu nezvyklou silou a útok mu vzápětí oplatila. Chytla ho oběma rukama za zápěstí a zkusila mu podrazit nohy. Překvapila ho a asi by se jí to podařilo, kdyby neměla lodičky. Když zvedla jednu botu od země, podpatek druhé se jí zabořil do promáčené půdy, ztratila rovnováhu a zvrátila se dozadu, čehož Áťa ihned využil. Vrazil do ní ramenem a než se stihla zachytit smrčku, už ležela pod ním.

Vítězoslavně vykřikl, ale jen krátce. Cestu k vodě mu tentokrát zahradily vážky. Vzlétly a zůstaly viset ve výšce jeho očí. Pronikavě bzučely duhovými křídly a upíraly na něj polokulovitá kukadla, velká a výhružná, v nichž se téměř ztrácel. Hypnoticky sledoval jejich dravé zuby, jimiž krátily muší životy, a náhle si připadal jako nahý před rozhněvaným sršním hnízdem. Báł se pohnout, strnul ve stylu mrtvého brouka a dokonce zadržel i dech. Raději dal přednost svíravému pocitu v plicích před projevy života.

Po minutě napětí, během níž cítil proklatě tenkou nitku svého bytí, se vážky otočily a zmizely v čočkovité puklině, která se černala ve stěně balvanu na protější straně kaluže, píd' nad její hladinou. Její ústí krok široké a půl metru vysoké uzavíraly oslzlé řasy a zevnitř vanul hnilobný puch. Áťa si jejich nezvyklé hnízdo zmateně prohlížel. Přitom mimoděk sáhl do kapsy teplákové bundy a vylovil krabičku cigaret, pečlivě zabalenou v igelitu. Načal ji, vložil si jednu do úst, aby se trochu zklidnil, a poté zjistil, že nechal doma zapalovač. Pořád ho zapomínal. Snad už posté! Rozzlobený na svou věčnou sklerózu zlomil cigaretu v prstech, zardupal ji do mechu a krabičku vrátil smutně zpět do kapsy.

„Pitomý boty!“ vyprskla Yva za jeho zády. Ohlédl se. Už se zvedla ze země. Stála teď na mechu bosá, jen v růžových punčocháčích, a vyhlížela ještě absurdněji než předtím. Lodičky držela za jehly a dlouze zkoumala umělé sněženky zdobící jejich špičky. Nakonec střevíce zlostně mrštila vysokým obloukem daleko mezi stromy s výkřikem: „Vy ne na chození!“

Áťa se rozesmál. Představil si na jejím místě Sylvu. Pěkně hloupý nápad! Sylva milovala jehličky a plula na nich tak sebejistě jako jiní v teniskách, stejně tak jako vážky vzduchem.

Zvláštní! Ona i ony přitahovaly myšlenky. Měly něco společného? Krásu přinejmenším. A možná i jed.

„Prohrála. Budu poslušná,“ sykla Yva nasupeně, když spatřila jeho výsměch. „Ale brzy čekej nové kolo. V lepších botách.“

„Musím do té průrvy,“ ukázal na širokou puklinu v balvanu, která se rozevírala těsně nad kaluží. Opět se ho zmocňoval okamžik bezvládní, stav robotka na dálkové ovládání, a jeho žíly se plnily prudkým jedem bezmocnosti. Musel dovnitř za každou cenu. Mohl se sice vzpírat, jenže s předem známým výsledkem.

„Jak poroučíš. Ukážu ti,“ zabručela Yva otráveně. Zpoza jednoho stromu vyhrabala plátěný batůžek se svými věcmi. Na šaty si natáhla dlouhou zelenou bundu ze silné celtoviny a nazula si rozšlapané pohorky. Když dokončila polní garderobu, mrkla na hodinky, masivní stejně jako ona, a řekla: „Už osm. Spěchejme. Dnes u nás hostina. Nechci zmeškat. Já tam radši první.“

Z batůžku vytáhla vojenský reflektor na ruční pohon a klikou na boku roztočila jeho setrvačnick. Popadla ho za poutko do zubů, batůžek vzala do jedné ruky, druhou si vyhrnula sukni a přebrodila kaluži, na jejíž hladině poskakovaly kapky stále vydatnějšího deště. Hluboce se předklonila a obratně vklouzla do pukliny nad hladinou, ani se nenamočila. Áť a ji sledoval, jak sukni vytírá slizké řasy, a dělalo se mu z toho špatně. Díval se na její zavalité růžové nohy, které zalézaly do mazlavého otvoru jako housenky do tlejícího listí, a podobně jako ony měla na nich hustý porost chlupů. Působilo to animálně jako ozvěna z úsvitu dějin.

„Tohle nedopadne dobře,“ zašeptal v tísnivé předtuše. Když uvnitř zmizely i její pohorky, vstoupil do kaluže. Nedbal na zkalenou vodu, která mu natekla do botasek, stejně je měl mokré od deště. Rukou se dotknul lišejníků, jimiž obrostl mohutný balvan, a poté i řas na kraji otvoru. Otrásl se hnusem, ale přemohly ho myšlenky na vážky a na Sylvu. Pro dobrý pocit zase zkusil odmítnout, ihned zařval prudkou bolestí hlavy, a tak se podrobil.

Začal se soukat do otvoru, připomínajícího zadek nečistého zvířete anebo díru do pravěké mohyly plné tlejících těl. Učinil to méně šikovně než Yva a namočil si tepláky až po kolena, ale netrápilo ho to, měl jiné starosti. Žaludek mu skákal v hrdle, svíral dolní ret mezi zuby a děsil se každého centimetru, který z donucení překonával. Naštěstí řasy působily na dotek sice mimořádně odporně, ale jejich sliz neulpíval na oděvu. Zblízka vypadaly víc jako maskování proti vetřelcům. Za nimi se průchod rozšířil v nízkou chodbu stoupající mírně vzhůru, kterou mohl postupovat po čtyřech.

Yva vpředu mu svítila na cestu a brzy dolehl až do dutiny ve tvaru podélně rozpůlené protáhlé baňky, o šířce tří kroků a délce pěti metrů. Narovnat se v ní nemohl, k tomu chybělo čtvrt metru, a tak usedl do podřepu. Teprve nyní se mu vrátila kontrola nad tělem a nejistě zkoumal depresivně působící vnitřek. Byl tu sám s divou tulačkou. Vážky, které sem vlétly před nimi, nikde neviděl, zmizely neznámo kam. Nejvíce ze všeho ho šokovalo vlhké teplo podobné ovzduší u horkých pramenů, jenže žádné se v okolí nevyskytovaly, takže přicházela v úvahu jiná možnost - blízkost gigantického zvířete. Pokud nevlezli přímo do něho! Oblé

výčnělky, které vystupovaly z temných, matně lesklých stěn, vypadaly jeho žilky, ale nepulsovaly. Aspoň zatím. Odvážil se jich dotknout, připomínaly mu věkem zčernalé dřevo. Pociťtil po těle mrazivou hrůzou z neznámého. Připadal si jako v oválné rakvi obra, avšak jeho mrtvola tady chyběla, pokud se nerozkládala pod silnou vrstvou nepřirozeně jemného písku, skoro až prachu, který pokrýval celé dno. Vysvětlilo by to i silný puch uvnitř, nepříjemný až na zvracení.

„Tam vzadu! Ale jen se koukat!“ vyběhla ho Yva a ozářila vzdálený konec dutiny. Světlo ukázalo kresby vyryté do písku. Znázorňovaly dvanáct piktogramů, sdružených do šesti párů, které se nacházely na slabě načrtnutém pětiúhelníku o průměru šířky dutiny. Pět dvojic bylo nakreslených ve vrcholech pětiúhelníku a poslední pár přímo v jeho středu. Ten jediný ze všech vypadal smysluplně - představoval dvě spirály.

„Pětiúhelník zvaný muří noha neboli pentagram,“ pochlubil se Áťa svými znalostmi okulturních věd, načtených z článků v časopisech, když po kolenou přilezl blíž. Podle pověr starých evropských národů se lidská duše v noci odpoutávala od těla a toulala se světem v podobě mûry. Vyspělejší jedinci se za pomoci pentagramu vtělovali i do jiných zvířat anebo k sobě přivolávali bestie z cizích dimenzí.

„Žádná mûra. Dvě šroubovnice,“ opravila ho Yva a zakroužila světlem po dvou spirálách ve středu pětiúhelníku. Chtěl jí odseknout, že péra z matrace poznal také, ale nedala mu čas na námitky, osvětlila reflektorem jeden z párů na obvodě kruhu a sykla: „Myši!“

Áťa odmítavě zavrtěl hlavou. Dvě shodné kresbičky vyhlížely jako cizokrajná abstraktní malba. Několik čar by snad mohlo naznačovat ostré myší čenichy a řetízkové otisky jejich tlapek, ale chyběl tam obvyklý ocásek, bez něhož se žádný pořádný myší obrázek neobejde.

„Párek myší. Hebkých, hravých,“ zopakovala Yva sebejistě. Roztočila setrvačnický reflektor, ukazovala světlem na další piktogramy a říkala jejich významy. Dvě vrtulníková křídla podle ní znázorňovala vážky, dvojice prohnutých čar zase kočky, pířka se stopou drápů představovala holuby. Jako poslední si nechala k nim nejbližší dvojici amébovitých útvarů ve tvaru přejetých veverek.

„Dogy Kuldíků. Jejich skvrny,“ řekla Yva.

„Zvířátka zvířátek!“ sykl jedovatě. Kuldíci se přezdívalo baculatým rokerům, kteří si koupili hlídačův domek v opuštěném lomu a pořádali tam hlučné mejdany pro své známé. Od konce února zvlášť divoké a rachot jejich celonočních zábav se nesl až do osady. Plíživý závan dusivé hrůzy se vetřel do Áťovy duše jako zákeřná noční mûra. Sylva ho nechala koncem února! Možná šlo o náhodu, ale možná ne.

„Dříve tam špejle!“ potvrdila Yva jeho podezření se zlomyslným leskem v očích. „Kost a kůže. Jak mrtvola. Hnus!“ Otrásla se výsměšně si změřila jeho vysportovanou postavu.

„Změnila jsi kresby!“ oznámil jí. Neptal se. Věděl, že to udělala. Zašklebila se a vycenila na něho zuby. Starostlivě odložila reflektor ke zdi do bezpečí a nahrbila se, připravená na nové kolo, které ujasní jejich vzájemný vztah. Jak dobíhal setrvačnický, jeskyně se nořila do tmy, ze které vystupovaly jediné její zelné oči šelmy připravené na rvačku.

Zklamal ji. Nevrho se na ni, nepokousal ji a nepodrpal, jak očekávala. Neměl sílu bojovat. Cítil se na omdlení, jenže víc panikou než vzteky. Výbuch opojné vášně mezi ním a Sylvou zničily prsty tulačky, která neuměla pořádně mluvit. Jenže koho to vlastně miloval, když objímal Sylvu? Nyní všemu rozuměl. Pokud nějaké šílenství, podobné tomu jeho, přinutilo Sylvu, aby po něm bláznila, niterně ho nenáviděla a odmrštila ho v té vteřině, kdy se vyvlekla z pout.

„Já to přerušila!“ provokovala ho dál Yva. Neposlouchal ji. Opouštěl podzemní dutinu ve tvaru nestvůrné dělohy, nechával za sebou zvířecí duši Yvy a lezl po čtyřech vstupní chodbou k východu. Nedostal se daleko. Zadržely ho sliznaté řasy v ústí, které se zvětšily a úplně uzavřely vchod. Skrz ně slyšel hučení silné průtrže mračen, ohlášené temnou oblohou. Snažil se výhonky řas odhrnout a uvolnit si cestu, ale ukázaly se pevné jako mříže u klece s divou zvěří.

„Smůla. Asi stoupla kaluž. Zavřeno. Nutno čekat,“ sykla Yva za jeho zády a posvítila na vchod. „A půl deváté,“ dodala zlostně. „Přijdu pozdě na hody. Všecko to sežerou!“

Vrátili se dovnitř. Yva něco zavrčela o horku, svlékla se, oděv zmuchlala a hodila do kouta. Beze studu si lehla nahá zády podél stěny, otočená chlupatýma nohama housenky k vchodu, a bez obalu vystavila svoje proporce březí samice. Áťa se k ní nepřipojil. Dutina v něm vyvolávala nepříjemný pocit. Nehýbala se, a přesto působila dojmem hladové živé hmoty.

„Ty čuně! Zprasis to tu!“ otrásla se Yva a posvítila na jeho zablácené tepláky. „Teď ty poslušný. Ty utekl z boje. Já vítěz!“ seznámila ho s jeho postavením. „Šaty dolů!“ nakázala mu ostře. Váhal. Když podrážděně zavrčela, neusoudil, že slabší moudře ustupují. Složil si věci do komínku a se sebezapřením si lehl na teplý písek, prachově jemný, ukrývající v nejlepší případě záhady, v tom horším jejich hnijícího tvůrce. Připadal si na něm jako zaživa pohřbený. Odtáhl se co nejdál od divoženky, avšak pečlivě dbal na to, aby se ani náhodou nedotknul stěn. Těch se bál ještě víc než jí.

„Namyšlenej!“ sykla, když si všimla jeho snah. „Nestojím o vyžlata!“ změřila si ho živočišným pohledem. „Radši retko než miniaturu. Máš. Viděla jsem. Davaj jedno!“

Zatočil klikou reflektoru, vytáhl z bundy igelitový sáček a vybalil načatou krabičku. Vtom si vzpomněl na svou sklerózu a posteskl si: „Nechal jsem doma zapalovač.“

Změřila si ho opovržlivým pohledem a z kapsy své bundy vylovila voskované, vodovzdorné sirky. Zapálil jednu cigaretu jí a druhou sobě. Vytrhla mu ji z prstů a požitkářky sála dým smyslnými rty hluboko do plic. Dlouze ho zadržovala v sobě, pak ho pomalu vyfukovala našpulenými rty a s občasným úspěchem se pokoušela o kroužky.

Dým se kamsi ztrácel, snad ho sály samy černé stěny, protože uvnitř zůstal pořád dýchatelný vzduch, avšak vůně zůstávala a trochu překryla vlezlý puch. Áťa se pokoušel dřímat. Klimbal v polospánku, ale neusnul. Yva svého nového sluhu pravidelně budila, když dostala chuť na cigaretu, a každé se věnovala se stejnou vášní jako té první. Vždy si také jednu vzal a když spolu kouřili, zkoušel se od ní dozvědět něco účelu dutiny.

„Je to skupina. Šest dvojic. Jedna z nich řídila Sylvu,“ napadlo ho nejdříve ze všeho.

„Nejen ji,“ dodala s ironií v hlase a vyfoukla do vzduchu zdařilou elipsu, kterou radostně osvětlila oharkem.

„Mě až později. Po rozchodu,“ namítl. Mlčky pokrčila rameny, zřejmě se netrefil. Nena-pověděla mu. Přemýšlel tedy sám. Vybavil si začátek vztahu se Sylvou. Přišla za ním a on dychtivě přijal. Nadšeně si splnil tajný klukovský sen; aspoň jednou v životě mít nádhernou ženskou ze stránek časopisů. Yva měla pravdu. Zpočátku nevnímal svou jedovou robotizaci, protože prováděl vše žádané sám od sebe, a uvědomil si ji až později.

„Ale proč?“ zeptal se Yvy při další cigaretě. Neodpověděla. Předložil jí vlastní domněnku: „Vyrábějí špiony. Sledují nás. Určitě chystají invazi na Zem.“

„Ne invaze,“ odsekla Yva. „Být zvíře to úchvatné. Moc krásné létat jako sokolice.“

„Jak se jí ale staneš?“ zeptal se. Mlčela, ale v záři její cigarety uviděl, že pohodila hlavou směrem ke kresbám na konci dutiny.

„Aha, budou to ovladače nějakého složitého zařízení,“ hádal nejistě, „jímž testují naši inteligenci. Vážky naštvane bzučely, když jsem vás vyrušil. Pokazil jsem jejich výzkum.“

„Ne! Vztekaly se. Odhalily lajdáctví,“ zavrtěla Yva hlavou. „V tobě zapomenutý kus osobnosti manipulanta. Proto ty našel vchod. To tě sem táhnout. To moc porušení pravidel!“ Odmlčela se, jako kdyby si potřebovala oddechnout po dlouhé řeči, pak posvítla cigaretou na svoje hodinky a smutně vzdychla. „Už čtyři ráno. Všecko to sežrali! Z hodů jen mističky!“ Zle se na něho podívala, jako kdyby si chtěla ušlé jídlo vynahradit. Bázlivě se zachvěl. Pobavil ji tím. Rozesmála se chraplavým, ohyzdným smíchem startující mlátičky. Vzdychl, Sylva, ta se uměla jinak smát. Profesionálně. Aby ne! Někdy si cvičila úsměv před zrcadlem celé hodiny. Platili jí za to.

„Manekýnka Sylva,“ zašeptal a zarazil se. Náhle v ní viděl jenom hezkou ženskou, která vydělává na svých tvarech a starostlivě si hlídá váhu, protože světlomety přidávají na objemu. Myslel na ni jako na bývalou holku, k níž ho už nic netáhne. Jedy v jeho duši zmizely!

„Je to pryč!“ vyhrkl. Vzápětí se zděsil, jestli jeho bývalé prokletí nevystřídalo jiné otroctví. Ne, nestalo se tak. V Yvě dál viděl přerostlou chlupatou housenku. Získal úplnou svobodu a cítil úžasnou úlevu, jako kdyby z něho někdo sejmul těžké břemeno, jako kdyby ho po letech odpoutali od vesla na galéře. Utrpení minulých dnů náhle vybledlo v sérii hloupostí.

„Hodné. Napravit lajdáctví,“ přikývla Yva. Zarazila se a překvapeně sykla: „Šum!“ Zatočila klikou reflektoru. Jeho světlo, nezvykle jasné po dlouhém pobytu ve tmě, ozářilo místo, na němž bývaly obrazy Kuldíkovíc dog. Písek tam ožíval. Třásl se jako ratlík a brázdily ho vlnky připomínající větrem zčeřenou hladinu. I stěny dutiny se slabě chvěly a vnitřek naplnila směsice tísnivých pocitů; strachu, beznaděje, zoufalství a dalších emocí, které se v tom koktailu nedaly rozeznat. Oba piktogramy se deformovaly a nabývaly nových tvarů, až se na jejich místě ukázaly tři čtverce, různé velikosti, se společným středem. Vedle nich se objevily dva překřížené oblouky. Poté se písek uklidnil.

„Asi ptáček!“ řekla Yva váhavě a ukázala na klikatici. „Ale to druhé nevím.“ Pokrčila rameny a poprvé za celou vypadala nejistě.

„Možná vězení,“ napadlo Áťu. „Ty tři čtverce by mohly být mřížemi jejich vězení! Trestem za prohřešek,“ doplnil. Podíval na dvojici spirál ve středu dna, na jediný piktogram, k němuž také nepasovalo zvíře. Zdálo se mu, že se mírně pootočily. Ale možná to způsobil rej stínů od reflektoru, který se chvěl při točení klikou. Yva opět nic neřekla a místo odpovědi se vydala prozkoumat řasy u vchodu.

„Volné!“ oznámila po návratu. Oblékli se, Áťa do svých tepláků, Yva holé tělo zakryla jen kalhotkami a dlouhou zelenou bundou a bosé nohy strčila do pohorek. Růžové šaty si nacpala do batůžku. Poté vylezli ven. Průtrž už zeslábla a znovu se stala lehkým mrholením. Rozednívalo se a nemuseli si svítit na cestu. Šli po pěšině svižnou, rychlou chůzí.

„Tři čtvrtě na šest ráno. Všecko to sežrali. Z hodů jen mističky,“ vzdychla Yva rozmrzele, když dorazili k vyhořelé chatě, v níž sídlili tuláci, a vyčítavě se podívala na Áťu.

„Možná něco nechali,“ řekl povzbudivě. „Ahoj, tulačko, běžím domů. Taky mi pořádně kručí v žaludku,“ rozloučil se a chtěl pokračovat dál k silnici.

„Kam chvátáš? Pojez s námi!“ vybídl ho se hluboký mužský hlas za jeho zády. Uslyšel vrzání pantů u suché latríny schované mezi dvojicí stromů. Vyšel z ní podsaditý muž.

„Někdy jindy...,“ pokusil se Áťa o ústup, ale větu nedokončil. I dveře chaty se otevřely a objevila se v nich zavalitá paní v tmavomodrém županu, s výraznými zlatými náušnicemi, a vybídla ho příjemným hlasem: „Zajdi na skok, ať se seznámíme. Jsem Dana, známá Yvy.“

Áťa se zachvěl se novou vlnou hrůzy. Jeho nohy se chtěly samy rozběhnout pryč po cestě, ale zkontroloval je. Nevyužil nabyté svobody k útěku. Vyděšený, ale odhodlaný dozvědět se konečně pravdu, následoval paní dovnitř. Prošel předsíní zaplněnou veteší, sesbíranou na všech smetištích, do kuchyňky přetopené od rudě žhnoucího sporáku na dřevo. Její vnitřek vypadal jako kulisa pro film o zániku civilizace. Ohořelé stěny a střecha byly neuměle vyspravené prkny a plastem, dřevěné bedny a polštářky nahradily židle a flekatý ubrus zkrášlil stůl sbitý z neohoblovaných prken. Na něm čekaly otlučené talíře, pokroucené hliníkové příbory a čtvercová litinová mísa zakrytá poklopem. Zavalitá paní Dana se posadila u protější stěny. Podsaditý pán, ve flekaté košili, do jehož břicha se zařezávaly kšandy pokreslené motivy nekonečné esoterické spirály, se mlsně oblízl a uvelebil se vedle ní. Yva si shodila bundu a nestydatě se rozvalila na posezení vedle okna jen v kalhotkách.

Vtom se ozvaly nástěnné hodiny s kukačkou. Áťa na ně pohlédl a vyjekl novým překvapením. Jejich ručičky ukazovaly půl deváté a nelhaly. Když pohlédl ven, skrz prasklou okení tabulkou vyspravenou leukoplastí, spatřil začátek průtrže mračen. Vrátil se do doby, kdy s Yvou vlezl do dutiny v balvanu! Ale jeho malý skok do minulosti neznamenal vůbec nic proti náušnicím paní Dany, dvěma zlatým spirálám, které se leskly ve světle petrolejky pověšené na stěně a nápadně připomínaly šroubovice chromozomů, řetězce DNA.

„Posaď se, hochu,“ vyzvala ho paní Dana. „Ochutnej moji vyhlášenou specialitu.“ Ťukla na ozdobné víko. „Velký nářez! Pochoutka z jiného světa!“

„Vy jste... tu... na výletě?“ vykoktal ze sebe Áťa a sesul se na zbylou bednu vedle Yvy.

„Napůl. Skenujeme dokument o milleniových rituálech kultur ranné polymeračně informační éry ve spirálovitých ramenech,“ odvětila přechoťně paní Dana. Uchopila nůž a zvedla víko čtvercové mísy. Kuchyňkou zavoněla lahůdka, upečená ze tří druhů masa, uspořádaných do tří čtverců.

„Dana je známá emociální humělkyně. Tvoří pro Géengé,“ poznamenal muž vedle ní. Nedočkavě zakmítal dlouhým jazykem, na konci nepatrně rozeklaným, a napjatě sledoval, jak se nůž noří do dobroty. Spokojeně zamlaskal a nábožně se díval, jak mu Dana dává jeho čtvrtku na talířek. Něco přitom tiše zanařikalo.

„Čáslav rád přehání,“ prohodila paní Dana skromně. „Vzali mi zatím jediný fragmentík. Ale zkusím jim transferovat skeny od vás. Místní folklór má opravdu nezvyklé kouzlo.“ Rukou ukázala na ohořelé stěny, pak vesele mrkla na Áťu a naservírovala mu na talířek jeho kousek. „Okoštuj, hochu,“ vybídla ho. „Ale hryzej to po malých kouskách. Velmi malých! A každé sousto důkladně rozkousej.“

Áťa se váhavě rozhlédl. Yva se blaženě usmívala, že jí slibované hody neunikly, roztouženě vdechovala vůni masa a se zasněným výrazem si vkládala do úst první ždíbec nárezu. Muž v kšandách divoce hýbal bradou a paní Dana právě otvírala dlouhé špičaté zuby, aby jimi probodla úvodní kousíček. Áťa sledoval odlesky na jejích chromozómových náušnicích a zkoumal své nitro. Tentokrát ho nic k ničemu nenutilo. Měl svobodnou vůli k jakémukoliv rozhodnutí. Mohl i odejít do zuřícího lijáku za okny. Na druhou stranu přemýšlel o možnostech, které by se před ním otevřely, samozřejmě po tom správném rozhodnutí.

„Potřebuji manipulanty a průvodce tímto světem,“ potvrdila jeho domněnku paní Dana. „Hledám mladé energické lidi. Nabízím jim zaškolení, zajímavou a neobvyklou práci s nejmodernější výbavou. A pochopitelně super zážitky. Většinu pohledů skenuji z těl zvířat, abych neplašila objekty, a pouze něco málo беру z lidí.“

„Láká mě to,“ přitakal Áťa a energicky si ukrojil první plátek nárezu. Dbal na to, aby byl velmi malý, podobný tomu, který odkrajuje čínský kat při popravě zvané ling-čchi, neboli tisíci drobnými řezy. Nůž se mu lehce zachvěl v ruce a znovu uslyšel tenký sten. Zarazil se a zaváhání zakryl zvědavým dotazem: „Pocestujeme do minulosti? Je jaro 2000. Millenium už bylo.“

„Jde o obecně rozšířený zvyk dvojí oslavy, nejen u vás,“ potřásl Čáslav hlavou. „Zatím se změnilo datum. Skutečné millenium teprve přijde. Až rok 2001 bude prvním ve třetím tisíciletí a jeho nástup uvítáte ještě bouřlivějšími oslavami. Ty předchozí byly pouhou generálkou. Věř mi. Vím to.“

„Už se těším,“ přitakal Áťa, podíval se na maso, vlnící se na konci vidličky, a odvážně ho vložil do úst. Kroutilo se, aby uniklo zubům, ale za pomoci jazyka ho snadno polapil. Žvýkal ho přesně podle pokynů - dlouze a pečlivě. Plátek chutnal lahodně, jako sladká pomsta za utrpení jeho jedové robotizace. Nakonec sousto polknul a nechal ho padnout jícnem do ža-

ludku, aby se tam pomalu rozleptalo v kyselině chlorovodíkové a vydalo se na páchnoucí pouť, zakončenou v suché latríně plné červů.

„A pak?“ zeptal se paní Dany. „Jak skončí provinilec?“ ukázal na čtvercovou mísu.

„Jeho vědomí se vtělí do červů. Do několika stovek jedinců,“ objasnila paní Dana. „Proto ho mělníme na drobné kousky.“ Zabodla své špičaté zuby do dalšího sténajícího plátku pochoutky. „Z červů se posléze stane mouchami, což umožní netradiční úhly skenů.“

„A ty vážky?“ zajímal se zvědavě.

„Regenerují po dlouhém letu,“ usmála se Dana. „Uvidíš je za pár dnů.“

„A ona?“ zeptal se Áťa a pohledem ukázal na Yvu. „Vypadá trochu jednoduše.“ Vsunul do úst další naříkající sousto. Obratně ho ulovil jazykem a jal se ho pečlivě žvýkat, aby vzniklo dost malých červíků. Ten lotr si to opravdu zasloužil!

„Pouhá nutnost,“ objasnila Dana. „Nejste zvyklý na impakci, a tak musíme váš rozum mírně retardovat, abyste ji snesli.“

„Vy děláte z pomocníků zvířata?“ vyhrkl Áťa. Zděšeně sledoval živočišnou Yvu, která si právě oblizovala prsty, a pocítil k ní hlubokou lítost.

„Čemu se dívíš? Byl jsi přece u konvertoru,“ zamračila se paní Dana a jejich očích se objevil ostrý varovný záblesk, jako kdyby 'litovat lidi' patřilo mezi zakázaná slova po L.

„Rozum bolí. Moc starostí a žádné žrádlo,“ vložila se do hovoru Yva. „Bez něho lépe.“

„A pitomci také neokoukají cizí technologie,“ napadl Áťu další, mnohem pádnější důvod. „Obávám se, že o práci u vás nemám zájem.“

„Jsou tu jisté zákony,“ přikývla paní Dana. „Skutečně si myslíš, že odtud odejdeš?“

„Možná ne, ale radši zdechnu, než bych se pářil jako zvíře kvůli vašim skenům!“

„Slepej!“ vyprskla Yva a z úst jí vylétly drobečky svíjející se ve vzduchu v křečích.

„A hluchej!“ opakoval druh Dany a řehotal se dunivým smíchem parní lokomotivy ve strmém stoupání. „Jako člověk!“

Áťa nedbal na výhrůžky. Zvedl se, zvolna couval k východu a přitom se díval do pichlavých očí paní Dany a na její stejně tak ostré zuby. Pozorovala ho s pobaveným a vševědoucím úsměvem odstřelovače na číhané. Nezalekl se, opovržlivě pohlédl na Yvu a odvážně zasýčel: „Radši utrejch než tohle!“

Otočil se, prolétl předsíní, o něco zavadil ramenem, cosi se mu s rachotem zřítilo pod nohy, přeskočil to, nahmátl kliku vstupních dveří, málem je vyvrátil z pantů, jak za ně škulbl. Vyběhl do průtrže mračen. Smršť vody mu podrazila nohy, povalila ho na zem, ale rychle se zvedl a nahrbený, aby si chránil tvář před potopou, utíkal kalužemi po pěšině. Ohlušovalo ho hřmění, ale víc než vzduchu přesyceného elektřinou se děsil jiné, mnohem bližší hrozby. Překřikoval hromy recitací malé násobilky, opakoval si jména panovníků, hlavních měst a básničky. Neustále kontroloval svůj rozum. Občas si vybavil Sylvu a Yvu a prozkoumal své pocity k nim, aby se ubezpečil, že o ně naprosto nestojí.

Netušil, jak dlouho bloudil lijákem. Když ve světle blesku zahlédl krmelec, intuitivně k němu zamířil. Schoval se pod jeho lepenkovou střechu, schoulil se přímo na roštu, kam se

v zimě dávalo krmení lesní zvěři, a stočil se stejně jako ona. Úplně mokrý se třásl zimou, hrůzou a obavou z budoucích vteřin osvětlovaných plotenci blesků.

Probudil se až ráno stále ještě při rozumu. Břicho mu doslova rachotilo hladem. Včera nevečeřel a podle výšky slunce mohlo teď být osm, možná devět. Spal nedaleko silnice, poblíž místa, kde spadl do příkopu. Prokřehlý a rozlámaný od nepohodlného lůžka se vyplazil z krmelce a pomalu se dobelhal k vyvrácené značce. V denním světle vypadala jako včerejší opilcův sen. Jenže jednalo se opravdu o včerejšek a nedošlo k další toulce časem? Jak dlouho vlastně spal v krmelci? Patníky kolem silnice nevypadaly zanedbaně a povrch vozovky neměl víc děr než prve. Snad se opravdu ocitl v správné době.

Červené auto, které stoupalo serpentinami a chrlilo jedovaté dýmy z výfuku, mu udělalo neskutečnou radost. Nábožně poslouchal jeho rozkošný lomoz motoru, který plašil ptactvo. Když zabrzdilo vedle něho, vesele zamával a pak ještě jednou, když z něho vystoupila zelenooká Sylva, jako vždy pečlivě učesaná, ukázkově hubená a s drobnými prsy tak akorát do hrsti, rysujícími se pod černou přiléhavou kombinézou, a pochopitelně na vysokých jehlách, v nichž řídila mistrovsky.

„Kdes byl? Už se scházejí dobrovolníci a chtějí tě hledat!“ vyčetla mu místo pozdravu.

„Zdržel mě déšť,“ pokrčil rameny. „Schoval jsem se do krmelce a usnul jsem tam.“ Mdle se usmál, stejně je to krásný pocit, když má někdo o vás starost.

„Ach tak. Když jsi dnešní noc nevytl výjimečně pod mými okny, lidi to vyděsilo.“

„Už nebudu. Je to pryč,“ oznámil jí novinku. „Najednou to zmizelo. Vždyť víš sama.“

„Hmm,“ přikývla. Rozpačitě zazvonila jehličkami o asfalt a pak tiše dodala: „Nezlob se, Áťo, ale nikdy jsi nebyl můj typ. Mám radši svalnatější a mohutnější chlapy. Nevím, co to do mě tenkrát na Silvestra vjelo. Myslela jsem si, žeš mi strčil nějakou drogu do pití. Měla jsem na tebe parádní vztek.“

„Ne, já za to nemohu. Taky mě vzalo.“

„Hlavně, že jsi v pořádku,“ přikývla spokojeně a opět nasedala do vozu. „Víš co, smažeme to, oukej? Budem zas kámoši,“ mrkla na něj povzbudivě a chystala se zabouchnout dveře.

„Budem,“ souhlasil. Vtom ho něco napadlo a jen tak pro všechny případy se jí zeptal:

„Hele, máš něco společného se Sněhurkou?“

„A víš, že jo!“ zvolala vesele. „Včera mi nabídli natáčení reklamy: ‘Zrcadlo pověz, kdy jsou ženy nejkrásnější?’. Zrovna jedu na kamerovou zkoušku.“ Zabušila prsty do volantu.

„Bude to hrůza. Představ si, že chtějí, abych to hrála v sladce růžových dlouhých šatech, a přitom mě ta barva vůbec nesluší! A na jehličkách budu mít umělé sněženky!“ Udělala nádherně nešťastný kukuč. „Kdyby neplatili tak dobře, hodím jim to celé na hlavu. Avšak za tu sumičku, co mi agentura DN nabídla, se nechám klidně zavřít i do skleněné rakve, budou-li to chtít...“

Zmlkla. Poplašeně zírala na koncentrovanou hrůzu v jeho tváři a nejistě se zeptala: „Stalo se ti něco?“ Raději nečekala a zvolila rychlý ústup. Vyhrkla na rozloučenou: „Promiň, jsem

v kalupu. Běž domů a ukaž se lidem, že jsi naživu!“ Zabouchla dveře a sešlápla plyn. Strnule sledoval její autíčko bojující se serpentinami, dokud se mu neztratilo z dohledu i doslechu.

„Ne! Nemohla to být ona! Růžové šaty budou pouhou shodou okolností. Tulačka Yva je mohla najít na smetišti,“ zašeptal. Promnul si bolavé spánky a rychle začal dávat dohromady všechny myslitelné důvody, proč se včerejšek nikdy nestal. Zadíval se na vyvrácenou dopravní značku ‘cesta jak had’ a špitl: „Upadl jsem a praštil jsem se do hlavy.“ Přejel si modřinu na temeni. „Jasan, upadl jsem a v bezvědomí jsem se odplazil do krmelce, kde se mi vše zdálo.“ Zachvěl se. Sám tomuhle nesmyslu nevěřil.

„Nějak tak podobně,“ opravil se. Určitě to muselo být nějak tak podobně. Přece sem nemůže přiletět nějaká humělkyně a převracet lidem životy naruby jenom kvůli tomu, že skenuje dokument o místních milleniových rituálech.

„Jasan! Prožil jsem těžký sen, docela obyčejnou noční můru!“ prohlásil sebejistě. Když to zopakoval podesáté, aspoň částečně tomu uvěřil a přestala se mu třást kolena. Vydal se směrem k domovu.

„Jenže...pokud to nebyla náhoda...“ vysoukal ze sebe, když udělal několik vratkých kroků po dolů silnici a na svěšené větvi spatřil siluetu dravého ptáka. Dana a Časlav mohli verbovat pomocníky v kterémkoliv době a své skeny svázat dekorativními časovými smyčkami pro zvýšení jejich atraktivnosti.

„Pokud... ale opravdu...“ zachvěl se mu hlas. Kdyby se skutečně jednalo o Sylvu, byla by pochopitelná i volba subjektu, na němž se cvičila v manipulaci - pro začátek dostala něco lehkého, jí důvěrně známého. A vysvětlilo by to i její tělnatost po retardaci jako přirozenou reakci na předchozí nucený půst. Jenže kdo s ní pracoval v páru? Kdo vlastně kňučel pod Áťovými zuby? Podle Yvy šlo o sklerotika, který v něm nechal část sebe samotného, čímž zavinil jeho jedovou robotizaci. Opravdu těžký případ sklerózy - zapomenout i sám sebe.

Áťa vylovil z krabičky poslední cigaretu a vtom mu to došlo. Vyrazil z hrdla pronikavý neartikulovaný zvířecí řev, ryzí esenci nejhlubší animality. Některé vědomosti dovedou krátit rozum, vývojově velmi mladou, a proto dětsky bezbrannou část lidské duše, vskutku pekelným tempem. Jak se kalil ten Áťův, slábla i hrůza z budoucnosti jím vytvořená a mírnil se nářek nad nespravedlivým osudem; tím až příliš častým jevem.

Nakonec mu v hlavě zůstaly jediné myšlenky na přítomnost; živočišný hlad a matná vzpomínka na maso, zanechané kdesi v hlubokém lese. Veškeré předchozí starosti se scvrkly na tesknou myšlenku: „Všecko to sežrali...“